PERJANTAINA 16. MARRASKUUTA 2012 | www.maaseuduntulevaisuus.fi | NRO 135 - PERUSTETTU 1916 - IRTONUMERO 1,50 €

MAASEUDUN TULEVAISUUS

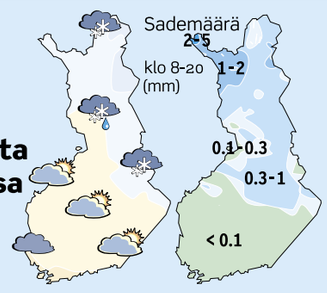

Tänään lumisadetta pohjoisessa

300 Myel-maksu nousee keskimäärin liki 300 euroa. Sivu 8

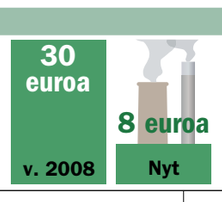

Hinta romahti. Finanssikriisi ja uusiutuvan energian tuet ovat pudottaneet päästöoikeuden hinnan 8 euroon. Sivu 12

PÄÄKIRJOITUS Tuottajajärjestöillä onnistunut ruokatempaus
YLIÖ Ruuan strateginen merkitys on rajussa kasvussa
KOLUMNI Köyhyys katsoi MTK:n ruokajonosta
www.maaseuduntulevaisuus.fi Oliko ruuan jakamisella vaikutusta?

Kivihiiltä palaa. Ensi talvena suurten kaupunkien voimaloissa poltetaan kivihiiltä kotimaisen puun ja turpeen sijaan. Sivu 5

Näkyykö karpaloita? Titta Jylhänkangas tähyilee Torronsuon näkötornista. Sivu 12

Riskien-hallinnan asiantuntija.
LÄHITAPIOLA

Ruokakampanja herätti tuhannet ostoksille

Kauppa närkästyi tempauksesta

Tuottajajärjestöjen vetoomus reilun kaupan puolesta sai vankan tuen kuluttajilta. Kymmenellä paikkakunnalla järjestetty tapahtuma keräsi arvioiden mukaan lähes 10 000 ihmistä.

Myynnissä oli peruselintarvikkeita tuottajahinnalla. Sianlihakilon sain 1,50 eurolla ja munakilon eurolla. Leipä maksoi 10 senttiä. Tuhannet tuotepaketit myytiin hetkessä.

Kävijät hämmästelivät tuottajien saaman osuuden pienuutta ja patistivat viljelijöitä jatkamaan taistelua.

Kaupan ja teollisuuden edustajat epäilivät tuoreeltaan tapahtumien hyötyjä. Toimitusjohtaja **Heikki Juutinen** Elintarviketeollisuusliitosta toteaa, että kakkua pitäisi kasvattaa eikä pyrkiä jakamaan uudelleen ottamalla muilta.

Rankinta arvostelua tuli S-ryhmästä, jossa tuottajahinnan ja kaupan hyllyhinnan vertaamista pidettiin harhaanjohtavana. Kauppa pyörsi myöhemmin torstaina näkemyksiään.

Puheenjohtaja **Juha Marttila** MTK:sta pitää S-ryhmän syytöksiä aiheettomina, selkään puukottamisena.

Torstai-iltapäivän linjanmuutos antaa kuitenkin hyvät eväät jatkokeskusteluille.

”Kaikkia tarvitaan, myös innovatiivista kauppaa, kunhan pelataan reilua peliä”, hän toteaa.

Marttilan mielestä kauppa haluaa tukkia viljelijöiden suita.

”Emme saisi kertoa sitä, miten vähän tuottaja saa ruokaan kulutetusta eurosta. Tuottajan osuus ruuan hinnassa on koko ajan kutistunut. Räikein esimerkki on kananmunissa”, Marttila sanoo.

Sivut 6 ja 7

Olisin valmis maksamaan enemmän mutten kaupalle.

Tuottajalle kuuluu kunnon korvaus.

Ruokajonossa kuultua.

PEKKA FALI

Päivi Huhtala (oik.) ja Linda Pärus myivät leipää Ylivieskan kauppatorilla. ”Aika oudolta tuntui antaa 20 sentistä vielä 5 senttiä takaisin.”

Pakkoselvitykset alkavat kunnissa

Kunnat velvoitetaan tekemään selvityksiä kuntaliitoksista. Kuntaministeri **Henna Virkkusen** mukaan (kok.) lähes kaikki kunnat joutuvat osallistumaan selvityksiin.

”Kriteerit ovat tiukat. Laajimmin selvitystyö koskee 250:tä alle 20 000 asukkaan kuntaa”, Virkkunen sanoo.

Velvoite löytyy hallituksen luonnoksessa kuntarakennelaiksi. Siinä linjataan, että 20 000 asukkaan väestöpohja on alaraja sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tuottamiseksi.

Erityisin perustein, kuten harvan asutuksen vuoksi, voidaan kunnan koosta tinkiä. Silti selvityksen ulkopuolelle ei voi jäädä.

Selvityksen tavoitteena on esitys kuntien yhdistymisestä ja kuntaliitossopimus.

Hallitus esittää, että kuntien yhdistymisavustukset jatkuvat. Niiden määrä on samaa tasoa kuin vuoden 2013 alussa liitoksen tekevillä.

Kunnilla on aikaa kommentoida esitystä 7. maaliskuuta asti. Uuden lain on tarkoitus tulla voimaan toukokuussa 2013. **Sivu 3**

KIMMO HAIMI

Virallisesti tarkastettua kylvösiementä on tänä vuonna tarjolla tavanomaista vähemmän. Siementuotantoala ei riitä täyttämään tarvetta, pakkaamot uskovat.

Siemenpakkaamot: Poikkeukset tarpeen

Siemenpakkaamot ennustavat, että ilman poikkeustoimia viljojen sertifioidut kylvösiemenet myydään loppuun jo ennen kylvöjä. Kysyntä on ollut poikkeuksellisen suurta jo alkusyksystä lähtien.

Pakkaamoiden mielestä ensisijainen poikkeustoimenpide on hakea lupaa itävyyspoikkeamaan EU:lta. Tällä hetkellä sertifioidun siemenen täytyy itää vähintään 85-prosenttisesti.

EU:n luvalla sitä voitaisiin väliaikaisesti laskea esimerkiksi 75 prosenttiin. Näin myyntiin voitaisiin saada sellaisia siemeneriä, jotka muuten hylättäisiin.

Muutamat halutuimmat lajikkeet on myyty jo loppuun, pakkaamoista kerrotaan. Tämän vuoden erityispiirre on myös uudelleen kasvanut kiinnostus aikaisia lajikkeita kohtaan.

Sivu 9

Kallis rehu voi kutistaa tuotoksia

Sivu 9

Kainuuseen kolmas vasikkala

Sivu 10

Talvivaaran lähijärvet pilaantuneet

Talvivaarasta vuotanut sulfaatti on käytännössä pilannut alueen lähijärvet. Näin arvioi erikoistutkija **Petri Ekholm** Suomen ympäristökeskuksesta.

Sulfaattipitoinen raskas vesi painuu järven pohjaan estäen veden luontaisen kierron. Sen seurauksena happi loppuu pohjasta. Pahimmillaan sulfaatti pelkistyy kaiken tappavaksi rikkivedyksi.

Tutkijat pohtivat kuumeisesti, miten sulfaattia saataisiin poistettua järvistä. Talvivaaran kaivosyhtiö lupasi eilen maksaa päästöistä aiheutuneiden vahinkojen korjaamisen. **Sivu 8**

Venäjä pitää huolta eduistaan

Pääministeri **Jyrki Katainen** (kok.) patisteli Venäjää noudattamaan WTO-sopimusta suomalais-venäläisessä metsähuippukouksessa Helsingissä keskiviikkona.

Venäjän pääministeri **Dmitri Medvedev** näki mailla olevan yhteisiä etuja metsätalouden suurvaltoina. Vastapeluriksi hän nosti nopeakasvuiset eteläiset plantaasit.

”WTO-sopimus tarjoaa sekä mahdollisuuksia että ongelmia, joiden välissä me tasapainoilemme. Pidämme huolta oman metsäteollisuutemme eduista ja otamme samalla huomioon muidenkin edut.”

Sivu 11

JAAKKO KILPIÄINEN

Tiina Miettinen oli ostoksilla vuoden luomuyrityksessä Muuruvedellä.

Maatilamyymälä palkittiin

Sivu 21

Maatalous-tukiin uusi säästölista

Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja **Herman Van Rompuy** esittää EU:n seitsemän vuoden maatalousbudjettiin lähes 65 miljardin euron leikkausta nykytasoon verrattuna.

Komission alkuperäisen esityksen päälle tulisi vielä 25 miljardin lisäleikkaus. Säästöstä 16 miljardia kohdistuisi EU:n kokonaan maksamaan tilatukeen ja reilut 8 miljardia maaseudun kehittämisrahoihin.

Suomalaisten viljelijöiden tukia esitys pudottaisi MTK:n arvion mukaan noin 100 miljoonalla eurolla vuodessa. **Sivu 3**

VIIKON-VAIHDE

Silja Alamikkotervon yhteistyö paimenkoiran kanssa sujuu suomenmestaruuden arvoisesti.

Koira ja karja pillin tahdissa

Sivu 15

KANTRI

Askare-lelulla ovat leikkineet monet sukupolvet. Nyt niillä puuhataan myös vanhainkodeissa.

Kotimainen lelu kestää aikaa

Kantri, sivut 4-9